

ماهنامه پیک

کوناگون

- ۳۰ - هشدار به کارمندان؛ پشت میز خود ورزش کنید
 ۳۲ - به مناسبت روز جهانی هواشناسی

جداول

- ۳۵ انتصاب و ابقاء
 ۳۶ تسلیت

ماهنامه پیک دانشگاه شماره ۹۷ فروردین ۸۹

همکاران این شماره: جعفر چهارمحالی، علیرضا سپاهی
 محمد علی عبدی زاده، کربلایی الهام محمدی

صاحب امتیاز: روابط عمومی دانشگاه فردوسی مشهد
 مدیر مسؤول: صدیقه عشقی

صفحه آرا: زهره دیانته
 گرافیک: محمد یعقوبی

رابطان خبری: آمار، اصغری نیکان، بینش، پازوکی، پرما
 جنتی فر، دانای سیج، زارعی طوسی، طیرانی راد، غفوریان
 قوامی، کاظمیان مقدم، کمالی نسب، مؤذن احمدی، میرزایی
 نیازی

«در ضمن از سرکار خانم جمشیدی رابط محترم دانشکده دامپزشکی
 که در شماره گذشته پیک دانشگاه نام ایشان از قلم افتاده پوزش
 می خواهیم.»

پیک دانشگاه در گزینش، ویرایش و خلاصه نمودن مطالب
 دریافتی آزاد است

نشانی: مشهد - میدان آزادی - پردیس دانشگاه - سازمان
 مرکزی دانشگاه فردوسی مشهد
 تلفن سازمان مرکزی: ۸۸۰۲۰۰۰
 تلفن و نمابر روابط عمومی: ۸۳۶۰۳۰
 کد پستی: ۹۱۷۷۹۴۸۹۷۴

خبر

- ۲ - سخن آغازین
 ۴ - آیین آغاز به کار سال نو در دانشگاه
 - دیدار اعضای هیات علمی دانشگاه های بوسنی و هرزگوین با رئیس دانشگاه
 ۵ - عضو هیات علمی دانشگاه، بهترین سخنران در کنفرانس بین المللی داده ها
 ناماوی ها و کاربردهای آن
 - انتخاب مقاله عضو هیات علمی دانشگاه به عنوان بهترین مقاله در کنفرانس
 بین المللی مخابرات
 - استقبال بی نظیر از سخنرانی استاد دانشگاه در دانشگاه فلورانس ایتالیا
 ۶ - نشست خبری مسئولان دبیرخانه هیات نظارت و ارزیابی آموزش عالی استان
 با نمایندگان رسانه های ارتباط جمعی
 - بازدید هیات هلندی از ایستگاه دامپروری دانشکده کشاورزی
 - انتخاب دانشجویان نمونه کشوری دانشگاه
 ۷ - تأیید فنی سامانه های نرم افزاری دانشگاه در شورای عالی انفورماتیک
 ۸ - دکتر بلوری بزار: در پنجمین کنگره ملی مهندسی عمران، ارتباط کامل تری
 بین صنعت و دانشگاه برقرار می شود
 - گرامیداشت روز ملی فناوری هسته ای در دانشکده الهیات
 ۹ - برگزاری کارگاه پژوهش سواد اطلاعاتی در مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه
 مرکزی
 - تعمیر و بازسازی سازمان مرکزی دانشگاه در تعطیلات عید نوروز
 - برگزاری جلسه تقدیر و تشکر از اعضای ستاد تعمیرات و بازسازی سازمان
 مرکزی دانشگاه
 ۱۰ - اخبار فرهنگی و فوق برنامه دانشگاه
 ۱۴ - کوچ غم انگیز عضو هیات علمی گروه کتابداری دانشگاه

گزارش

- ۱۵ - بزرگداشت عطار در دانشگاه
 ۱۶ - دستیابی به دانش فنی تولید قارچ دارویی گانودرما در دانشگاه
 ۱۷ - طراحی و ایجاد پایگاه داده های فلور خراسان در هرباریوم پژوهشکده
 علوم گیاهی دانشگاه فردوسی مشهد (FUMH)
 ۱۹ - همکاری دانشکده کشاورزی با سازمان جهاد کشاورزی و منابع طبیعی
 خراسان شمالی
 ۲۰ - کالچ دانشگاه در سال ۸۸
 ۲۲ - گزارش اردوی دانشجویان غیر ایرانی دانشگاه به شیراز

مصاحبه

- ۲۵ - گفتگو با غلامحسین نوعی

طراحی و ایجاد پایگاه داده‌های فلور خراسان در هرباریوم پژوهشکده علوم گیاهی دانشگاه فردوسی مشهد (FUMH)

بزرگ و اهمیت هرباریوم دانشگاه فردوسی از نظر تعداد و کیفیت نمونه‌های گیاهی در بین مراکز تحقیقاتی گیاه‌شناسی ملی و بین‌المللی، ایجاد پایگاه داده‌ها، از جهت حفاظت اطلاعات و نیز ذخیره‌سازی، مدیریت، دسترسی و بازیابی سریع و آسان داده‌ها به امری مهم و لازم تبدیل گردیده است. بر این اساس، طراحی و ایجاد یک سامانه اطلاعات جامع از فلور خراسان متناسب با نیازهای علمی، پژوهشی و آموزشی فعلی و آتی، برای مطالعات فلوربستیکی، تاکسونومی اکولوژی و جغرافیای گیاهی، تنوع زیستی و نیز پایش و حفاظت از ذخایر ژنتیکی گیاهی خراسان، امری ضروری و اجتناب ناپذیر می‌باشد. در حال حاضر تقریباً تمام هرباریوم‌های بزرگ در دنیا دارای پایگاه اطلاعات بوده و داده‌های علمی خود را در سطوح مختلف در اختیار کاربران قرار می‌دهند. با این حال، تاکنون هیچ‌یک از هرباریوم‌های بزرگ ایران، دارای سیستم جامع اطلاعات فلور نبوده و امکان دسترسی تحت وب به اطلاعات آنها برای کاربران و محققین وجود ندارد.

با توجه به نیازهای روزافزون به اطلاعات علمی و پژوهشی درباره فلور و پوشش گیاهی خراسان بزرگ به‌ویژه در سطح ملی و منطقه‌ای، مهم‌ترین اهداف اجرای پروژه را می‌توان در قالب موارد زیر برشمرد:

- ثبت اطلاعات علمی نمونه‌های گیاهی در قالب پایگاه داده‌های تحت وب.
- بازیابی سریع اطلاعات نمونه‌ها و داده‌های تاکسونومیک، تصاویر، پراکنش، اکولوژی و زیستگاه گونه‌های گیاهی.
- مدیریت داخلی هرباریوم شامل اطلاعات ورود و خروج نمونه‌ها از هرباریوم، ثبت نمونه‌های جدید و تهیه شناسنامه نمونه‌ها، تهیه چک‌لیست‌ها و گزارش‌گیری‌های متنوع.
- مدیریت داده‌ها برای تسهیل و تسریع تدوین و نگارش فلور خراسان.
- ارائه برخی اطلاعات قابل انتشار فلور خراسان به طیف وسیعی از متخصصان، پژوهشگران و دانشجویان در رشته‌های مختلف علوم گیاهی، زیست‌شناسی، اکولوژی کشاورزی، داروسازی، منابع طبیعی و محیط زیست.

شناسایی دقیق گونه‌های گیاهی بر اساس روش‌های علمی سیستماتیک و تاکسونومی گیاهی در هر یک از زمینه‌های پژوهشی بنیادی و کاربردی، اهمیتی کلیدی دارد. شناخت کامل تنوع گیاهی، گیاهان بومی، مهاجر یا مهاجم گونه‌های نادر، آسیب‌پذیر و در معرض خطر انقراض گونه‌های با ارزش دارویی، صنعتی، مرتعی و جنگلی، در مطالعات فلوربستیکی هر منطقه از درجه اهمیت بسیار بالایی برخوردار بوده و در حقیقت همانند شناسنامه‌ای است که حضور، پراکنندگی جغرافیایی، اهمیت، کاربرد و وضعیت حفاظتی گونه‌های گیاهی آن منطقه را نشان می‌دهد.

خراسان بزرگ به علت تنوع قابل توجه اقلیمی توپوگرافی، ژئومورفولوژی، خاک‌شناسی و منابع آب‌های سطحی و زیرزمینی، دارای پوشش گیاهی خاص و بسیار متنوعی است. ارزش‌ها و توانمندی‌های این منابع ژنتیکی گیاهی در درجه اول می‌باید به روش علمی، شناسایی و سپس معرفی شود تا در آینده، زمینه پژوهش‌های بنیادی و کاربردی بیشتری بر روی این گیاهان فراهم گردد. در طی نزدیک به ۳۰ سال که از تأسیس هرباریوم دانشگاه فردوسی مشهد و نیز اجرای طرح رستنی‌های خراسان می‌گذرد گونه‌های گیاهی خراسان بزرگ، جمع‌آوری، شناسایی و نام‌گذاری شده‌اند و مطالعات گیاه‌شناسی مختلفی بر روی این گیاهان در قالب طرح‌های پژوهشی صورت گرفته است. علاوه بر این، کار تدوین و نگارش فلور خراسان نیز در دست انجام است. حاصل این تلاش‌ها در هرباریوم دانشگاه فردوسی مشهد در ۳۰ سال اخیر، جمع‌آوری حدود ۵۰ هزار نمونه گیاهی از اقصی نقاط و مناطق صعب العبور خراسان بزرگ و شناسایی و طبقه‌بندی آنها به کمک گیاه‌شناسان داخلی و خارجی بر اساس روش‌ها و استانداردهای علم گیاه‌شناسی بوده است. در سال ۲۰۰۰ کیفیت و کمیت نمونه‌های این هرباریوم، منجر به ثبت جهانی آن در نمایه هرباریوم‌های دنیا (Index Herbariorum) با آکرونیوم FUMH در شماره ۴۹ مجله Taxon گردید.

با توجه به غنای فلوربستیکی و تنوع زیستی گیاهی خراسان

حاصل این تلاش‌ها در هرباریوم دانشگاه فردوسی مشهد در ۳۰ سال اخیر جمع‌آوری حدود ۵۰ هزار نمونه گیاهی از اقصی نقاط و مناطق صعب العبور خراسان بزرگ و شناسایی و طبقه‌بندی آنها به کمک گیاه‌شناسان داخلی و خارجی بر اساس روش‌ها و استانداردهای علم گیاه‌شناسی بوده است

گزارش و فهرست‌های مختلف براساس ترکیب‌های متفاوتی از داده‌های فوق وجود دارد. امکان تهیه شناسنامه هرباریومی برای نمونه‌ها نیز پیش‌بینی شده است. بخش دیگر سامانه، شامل ثبت ورود و خروج و تبادل نمونه‌های اصلی و دپلیکیت‌ها (نمونه‌های اضافی) از هرباریوم به منظور مدیریت آنها خواهد بود. مدیر سیستم این امکان را خواهد داشت تا بخشی از داده‌های قابل انتشار را در بازه‌های زمانی مختلف بصورت on-line در شبکه قرار دهد. در حین اجرای پروژه، طبقه‌بندی کلیه نمونه‌ها در هرباریوم بر اساس آخرین سیستم‌های رده‌بندی فیلولوژنتیک (APG II) مورد بازبینی و اصلاح قرار گرفته است. در حال حاضر پس از اتمام طراحی، برنامه‌نویسی، نصب و راه‌اندازی و آموزش کار با نرم‌افزار سیستم، ورود داده‌های نمونه‌های هرباریومی طبق برنامه پیش‌بینی شده ادامه دارد.

این سامانه در مدل client-server و تحت وب طراحی و پیاده‌سازی شده است. با به کارگیری این مدل، این امکان فراهم خواهد آمد تا چندین کاربر بتوانند به طور همزمان و از هر نقطه به آسانی از طریق یک مرورگر وب به سامانه دسترسی پیدا نمایند. طراحی و برنامه‌نویسی پایگاه اطلاعات به گونه‌ای انجام شده است تا کلیه متغیرها و داده‌های موجود مربوط به نمونه‌ها و گونه‌ها، قابل ثبت، ذخیره‌سازی و بازنگری باشند. مهم‌ترین داده‌ها شامل اطلاعات تاکسونومیک (نام علمی گونه‌ها و مؤلف آنها به همراه تیره گیاهی آنها)، گد هرباریومی، اطلاعات جغرافیایی محل جمع‌آوری به تفکیک کشور، استان، شهرستان و جهات جغرافیایی، مختصات طول و عرض جغرافیایی و ارتفاع از سطح دریا، آدرس دقیق محل جمع‌آوری به همراه اطلاعات رویش‌گاه، تاریخ جمع‌آوری (فولورژی) و جمع‌آوری کننده(ها)، شناسایی کننده و نیز یادداشت‌های گیاه‌شناسان می‌باشد. همچنین امکان تهیه

Genus	Family	Last Modified	Modified By	Edit	Delete
Abutilon	Malvaceae	2009-02-22 09:58:10	admin	Edit	Delete
Acanthocephalus	Asteraceae	2009-02-17 07:45:48	admin	Edit	Delete
Acantholepis	Asteraceae	2009-02-17 07:46:04	admin	Edit	Delete
Acantholimon	Plantaginaceae	2009-02-17 11:58:00	admin	Edit	Delete
Acanthophyllum	Caryophyllaceae	2009-02-17 09:32:23	admin	Edit	Delete
Acer	Aceae	2009-02-15 11:06:52	admin	Edit	Delete
Achillea	Asteraceae	2009-02-17 07:46:17	admin	Edit	Delete
Aconit	Lamiaceae	2009-02-17 11:25:42	admin	Edit	Delete
Acropdon	Asteraceae	2009-02-17 07:46:36	admin	Edit	Delete
Adonis	Ranunculaceae	2009-02-17 12:47:58	admin	Edit	Delete
Aegilops	Poaceae	2009-02-17 11:59:49	admin	Edit	Delete
Aegopodium	Asteraceae	2009-02-17 07:46:55	admin	Edit	Delete
Aeluropus	Poaceae	2009-02-17 12:03:24	admin	Edit	Delete
Aethionema	Brassicaceae	2009-02-17 08:55:57	admin	Edit	Delete
Agrimonia	Rosaceae	2009-02-17 12:58:59	admin	Edit	Delete
Agriophyllum	Chenopodiaceae	2009-02-17 09:44:48	admin	Edit	Delete

طراحی و برنامه‌نویسی پایگاه اطلاعات به گونه‌ای انجام شده است تا کلیه متغیرها و داده‌های موجود مربوط به نمونه‌ها و گونه‌ها، قابل ثبت ذخیره‌سازی و بازنگری باشند.